

(א) נְגִי הָעֶרְוָה עֵרָךְ גִּלְגָּל
חִיָּתָא וְגִלְגָּל אֵי פִדּוּ וְנִתְּ
חָאָן גִּלְגָּל, (ב) אֵי פִדּוּ שְׁוִי
לֹא לְרֵטוּ מִמֶּנְהֶם כְּדוּ שְׁוִי
זו טַעַם. עֵרָךְ עֵרָךְ חֵל
ג סָא וְחֵדוּר לְקִיבָה מִנֵּה
יִשְׂרָאֵל, (ד) צִימ' סָא. מִנֵּה
לָא. כְּבוֹרוֹת וְצִימ' (ה)
חוֹס' יִכְמוֹת סָא. דִּי' וְאִי
(ו) צִימ' שְׁוִי מִנֵּה סָא
(ז) פִּסָּה פִּי"ד מִט', (ח) גִּלְגָּל
ח: עֵי' חֵל כֵּל, (ט) חוֹלִין קָא
(עִירוּבִין) וְתוֹסַפְתָּא חֵימוֹת
פִּי"ג, (י) בִּסָּא: מְשׁוּמֵר, (י
לְקִמָּה, (יא) גִּלְגָּל (יב) דָּרָב
(יג) אִסְפָּרִי דְרָעָה, (יד) צ
דְרָב. דְּרָב, עֵי דְרָב, עֵי

1. כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּ
יָחַד כְּסִיל וְבֹעַר יֵאָבֵד
וְעֹבְדֵי אֱלֹהִים חִילָם:
תְּהִלָּתָם מִטּוֹ

2. וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּוֶן
לְצַמְחָתָהּ כִּי לִי הָאָרֶץ
וְתוֹשְׁבֵיהָ אֵין עֲמֹדִים:
וְיִקְרָא כֹה עֲמֹדִים:

3. הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם יִשְׁמְרוּ
וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי אָדָם:
תְּהִלָּתָם קִטּוֹ

4. לְרוּחַ מִזְמוֹר וְלִישׁוֹן
הָאָרֶץ וּמְלוּאָה תַּבְלִי וְיִשְׁמְרוּ
כֹה:

(א) גב' אמר תנן כנ"ל ותי
 ליה נמחק: (ב) שם א
 פודין את הצנים לאה
 מיתת אביהן מש
 קלקולא:

כיבוש יחיד. לדוד, שלח
 כל ישראל ציוד מדרש
 בצינור של עפר שבו
 וכשאו לצורך כל ישראל קין
 חתוקה, (לעיל דוד לא כשב
 לצורכו) וצדקתו וישראל
 ורעור כרכבים וגו' וישראל
 והולין מעורבין זה בזה
 ואפילו לאחר שהקין
 אחריו את צבירה ומקלן
 עבדו. הקל לו זה ח
 המגיע לצבירה וטעם
 הוא, אלא כל צבירה וגם
 שנאמר מליו טעם וחליו וגם
 דש קין לעמים
 להפקיע שאלו מיד מעש
 ואלי ששעמי שאלו מיד מקין
 לפי שאם בא להפסיק נמ

[illegible]

או עד רוב שנותיה שהם
שאינן לה דדים ומתקשה

ר"ל זבין נפשיה ללודא.
בעלמו כל כך: ברי
כלאמרי' צוצחים (דף
לוקח ומביא בכורים. וזו

פירקן אמר ⁶ ליה תנן המוכר עצמו ואת בניו לעובדי כוכבים אין פודין אותו אבל פודין את הבנים ⁷ משום קלקולא וכו' שם הכא דאיכא קמלא אמרו ל' רבנן לר' אמי האי ישראל מומר הוא דקא חזו ליה דקאכיל גבילות וטרפיות אמר להו אימא לתיאבון הוא דקאכיל אמרו ליה והוה ממין דאיכא היתירה ואיסורא קמיה ושביק היתירה ואכיל איסורא א"ל זיל לא קא שבקי ל' דאפרקינך: ריש לקיש זבין נפשיה ללודאי שקל בהדיה ⁸ חייאת וגלגלתא אמר גמירי דיומא בתרא כל דבעי מינייהו עבדי ליה כי חיבי ⁹ דליחול אדמיה יומא בתרא אמרו ליה מאי ניחא לך אמר להו בעינא אקמטינכו ואותבינכו וכל חד מינייכו אמח' חייאת ופלגא קמטינכו ואותבינכו את חד מינייהו כד מחייח חד חייאת נפק נשמתיה חרקיניה לשיניה א"ל אחובי קא מחייכת בי אכתי פש לך גבי פלגא דחייאת קמלינכו כולחו נפק ואתא יתיב קאכיל ושתי אמרה ליה ברתיה לא בעית מדי למזגא עליה אמר לה בתי כריסי כרי כי נח נפשיה שבק קבא דמוריקא קרא אנפשיה יועובו לאחרים חילם: **מתני'** ¹⁰ המוכר את שדהו לעובד כוכבים ¹¹ ולוקח ממנו בכורים מפני תיקון העולם: **גמ'** אמר רבה אע"פ ¹² שאין קנין לעובד כוכבים בארץ ישראל להפקיע מדי מעשר שנאמר ¹³ כי לי הארץ לי קדושת הארץ אבל ¹⁴ יש קנין לעובד כוכבים בא"י לחפור בה בורות שיחין ומעורות שנאמר ¹⁵ השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ור"א אומר אע"פ ¹⁶ שיש קנין לעובד כוכבים בא"י להפקיע מדי מעשר שנאמר דגנך ולא דגן עובד כוכבים אבל אין קנין לעובד כוכבים בא"י לחפור בה בורות שיחין ומעורות שנאמר ¹⁷ לה' הארץ כבואי קמפילני מ"ם דגנך ולא דגן עובד כוכבים ומר סבר דיגונך ולא דיגון עובד כוכבים אמר רבה מנא אמינא לה דתנן ¹⁸ הלקט והשכחה והפאה של עובד כוכבים חייבין במעשר אלא א"כ הפקיר חיבי דמי אילימא דישאל וליקטינהו עובד כוכבים אלא א"כ הפקיר הא מפקרי וקיימי אלא לאו דעובד כוכבים וליקטינהו ישראל טעמא דהפקיר לה לא הפקיר חיבי לא לעולם דישאל וליקטינהו עובד כוכבים ודקא אמרת הא מפקרי וקיימי נהי דמפקרי אדעתא דישאל אדעתא דעובד כוכבים מי מפקרי ת"ש ¹⁹ ישראל שלקח שדה מעובד כוכבים עד שלא הביאה שליש וחזר ומכרה לו משהביאה שליש חייבת במעשר שכבר נתחייבה נתחייבה אין לא נתחייבה לא הכא במאי עסקינן ²⁰ בסוריא וקסבר ²¹ כיבוש יחיד לא שמיא כיבוש תא שמע ²² ישראל ועובד כוכבים שלקחו שדה בשותפות

תבואתך ולא תבואת עובד כור
כוכבים מדלל כמיב דיגון זה
דמחייב מירוח העובד כוכבים
נמי נדרוש גבי דגן וי"ל ד

יוחנן וריש לקיש צירושלמי
אבל כי שקיל ליה עובד כ

ומעו צעוועלד כוכבים וילמדו
ד' ממנער להון אצבויון : אימא
וומר^י וצמיעים הוא דאמרינן
התם סמי מכאן מומר : ואילו

ושבים היתירא ואכלי
 שבק לי דאפרקינד:
 ללודאי שקל בהדיה
 גמירי דיומא בתרא
 ליה כי הוי ^גלדלח
 אמרו ליה מאי נחא
 אקמטינכו ואותבינכו
 חייא ופלגא קמטיי
 מינייהו כד מוהיח ח
 חרקניה לשניה א"ל
 אכתי פש לך גבי
 כולחו נפק ואתא ית
 ליה ברתיה לא בע
 אמר לה בתי כריסי
 קבא דמוריקא קרא א
 חילם: **מתנא** ^גהמ
 כוכבים ^גלוקח ומבי
 תיקון העולם: **גמ**
 קנין לעובד כוכבים
 מדי מעשר שנאמר
 הארץ אבל ^גיש קני
 לחפור בה בורות ^ג
 השמים שמם לה^ג
 ור"א אומר אע"פ ^גיש
 בא"י להפקיע מדי ^ג
 דגן עובד כוכבים
 כוכבים בא"י לחפור ^ג
 שנאמר ^גלה הארץ ב
 ולא דגן עובד כוכבי
 דיגון עובד כוכבים א
 "דתנן יהלקט והשכ
 כוכבים חייבין במעש
 דמי אילימא דישאל
 אלא א"כ הפקר ולי
 דעובד כוכבים ולי
 דהפקיר לא לא ה
 דישאל ולקמיניהו
 הא מפקרי וקיימי
 דישאל אדעתא דע
 ת"ש הישראל שלק
 עד שלא הביאה ע
 משהביאה שליש
 נתחייבה נתחייבה א
 במאי עסקינן יבס
 יחיד לא שמיה כיב
 ועובד כוכבים של

זיד עוצד כוכבים פטורה:
זין זיד עוצד כוכבים להפקיע:
מראל שם והיא ארם נובה:
טבל

הני מילי כי שקיל ליה ישר

ח' חטא וחטא יש לעבד' ולישראל חלק, ובתוספתא דדמאי (פ"ה) מנאמי, ממקום אחר לפי חשבון טבל זה המעורב, רבי סבר אס' יש לו טבל אחר מפרש' מתוקן, ועוד נ"מ שאין מפרשין מזה ילו' הוא בא להפריש עליו ממקום אחר מקום אחר מותר (חולין קל"ה).

ל דאמרי' התם ת"ר איזו היא אילוניו
ר"ש בן אלעזר אומר כל שקולו

קבב א מיי פ"ח מהל' מ"ע
הל' יג סג עשין קסד
טו"ש ע"ד ק"י רכז ספ"ו
קגב ב מיי פ"ח מהל' מ"ע
כסדרס הלכה טו סג
עשין קלט:
קבד ג מיי ש"ו ופ"ח מהל'
תרומוס הל' י'
קבה ד מיי פ"ח מהל'
תרומוס הלכה י'
קבו ה ו מיי ש"ס פ"א הלכה
יח [טו"ש ע"ש שס סימן
שלא ספ"ו טו]:
קבז ז מיי ש"ס פ"א הלכה
ג:

א. אח"כ מוס' תלפ'ס.
ב. ב' מדרש' מוס' תלפ'ס.
ג. לעזא און קנין, וזמ"ס.
ד. נפיל' ד' אורזאיינען וואו
דאס איז דארהינען, נפיל'ס.
ה. דאזעס מוס' הנהגה לא
היה לו הליכא ביהמ"ד, דיש
נפיל'ס וועלעכעס מיר הנהגה
שען שכל שני קדושת
מ"ס תנח"ך היא ד. שיע'ן.
ו. אפי' שערלו שיע'ן
הגוי, מוס' תלפ'ס. ז. כיו
היה חבב הלו ביתרין קנין
שידוע המכרזים וכל מן
שיע'נים הליכא ביהמ"ד
מפדוה לש אוחה שיע'ן.
ח. וחדו ד' ישראל
נפיל'ס.
ט. וזכיל ענין אורזא
נפיל'ס. י. וזמני דקנין
לעזא בנ"י מוס' תלפ'ס.
יא. דאריי' אל, אלכס ש'
קנין, שיע'ן. יב. דאז און קנין,
מוראיינען גר'ך הליכא
מוס' תלפ'ס. יג. הארסיין
והחכירין ווארסיין ב'ן אבות
שנ' משכשן שדו' לישראל.
יד. מ' אר'ן, וואשקיי לא
מקשר להו ככלוהו, דאטו ב'
רכלא יא. דאפי' וזליל, מוס'
תלפ'ס. יו. אדמי' לא ימכרו
לעריכס אלכא שני לידו ב'
ישראל און חובב מוהה
מוס' הנהגה ב'ן מוס' תלפ'ס.
יז. ד' אל מל' ד' אלמ'ס.
יח. דר'ס י' יהודה דאמרו
דווארמקן משל כל ש' ל' כל
סביר דאז קנין לגוי, איכא
לישמר און לא קשיא, דיש
נפיל'ס. יט. ד'אלא דרש'
יבונקן, מוס' תלפ'ס.
כ. אלא אלו נפיל'ס הלו
משעני משענוה תלשון
היי ירגען, ווער דמסתבר
ל' לאומק' חובב תבואה
שנדלו ברשות ישראל, מוס'
תלפ'ס.

שיחורנו שאכל לאוסרס
מפני תיקון העולם ולקטנסו
כדרך שאסורנו אותה לעולם
שקטורה היא מפני תיקון
העולם הכל לא שייך שם
תיקון העולם לאוסרס עלינו;
מתני' המוציאה את אשה
משום אילנותי' ר' יהודה
אומר לא יחזיר והכ"א יחזיר
נישאת לאחר והי' לה בנים
גמטה והיא תובעת כתובתה
ר' יהודה אומר לא יחזיר
שתיקתיהן פה מדבריהן פה'
מתני' יפה כספא אילנות
ולא באילנות דאדא דאילנות
דאדא לא ילדה והכי תני
בכספא נישאת לאחר והי'
לה בינים לאדא דאדא כספא
אילנות מילי והו' משום
אילנות משום חשש אילנות
אילנות דאדא

אלונית דומא דשר' קתי
 אלא ברור לעולם שיניה
 שיהא עור מסופק שמא זינה
 נמי חסר נדר שאני דיע
 יסוק לה חכם אמר לא
 ידק ורוא מסופק שמא לא
 יקטן זמ'ה מגרש לה ורמא
 נמי ורוא מסופק שמא זינה
 אלונית זמ'ה מגרש לה
 שרם שנה אלה היא שתי
 ב' ט' שני ויהא א' שני
 שכיבין ומוחשת קטנות
 הבאים אמר רב שמואל בר
 אכלא קטור גנון שנוולד
 קתני ורוא הסרים שיהא זכר
 אלא נמי גבי אלונית וזכר
 שיולד לה סימני אלונית
 דבריה ואלו קן סימניה לא
 גרסי בהם מנשה דר שהר

(א) כְּבוֹדִים פִּילֵא מִיָּהּ
 (ב) צִיָּב צִיָּב (ג) פֶּלֶא כְּבוֹדִים
 (ד) כִּי מִיָּהּ (ה) צִיָּב אֶפְרַיִם
 יִחְיֵא בִּזְמַן שֶׁהַיּוֹבֵל
 נִהְיָה וּלְיָמָא (ו) צִיָּב עֵב:
 עֲרִיבֵי יָד. (ז) כִּי: (ח) עֲרִיבֵי
 עֲרִיבֵי (ט) יִחְיֵא עֵב:
 (י) כְּבוֹדִים נֵב: צִיָּב קֵט:
 צִיָּבָה לֵב: לֵבֶל כֶּסֶף
 (יא) רֶשֶׁשׁ מוֹסִיף: הַדּוּחָה
 לְהֵן: (יב) עֲרִיבֵי כִיָּב: דִּי
 (יג) עֲרִיבֵי מוֹסִיף: רֶשֶׁלֶׁל וְיֵה
 מִתְרַשָּׁה: (יד) עֲרִיבֵי מוֹסִיף
 סוֹכֶה כֵּד: דִּי ר' יְהוּדָה
 וְמוֹסִיף: צִיָּב פֶּלֶא: דִּי ר' הִי
 וְמוֹסִיף: כְּבוֹדִים נֵב: דִּי ר' אֶמֶר
 ר' יוֹסִי:

[illegible]

וכי מת אצוי קודם שהקדיש גמורה היא, שצחיי אצוי לא השתא דמת אצוי קודם פדי קרא (שם). קרא אשכחו הקדישה, לכתוב רחמנא ש"מ לכדאמריין למדרש הק זה לזה ביובל. ולא אמר

במקור שדרו על חציו. דקליף צבא נחמה

לנלקך אינו קורא דלא מצי למימר פרי האדמה
דקי'מאן לן
יהון? כמלא
רשע? ואע"ג
דרס. דק'ס
זמנו ישראל
ועתה זההיא
ואינו קורא
הדרה?
[גיטול]
ייחא? ביובל

בזמן שהיובל נוהג ר'
ר"ל אמר "מביא ואין"
מביא וקורא קנין פיר
אמר מביא ואינו קורא
הגוף דמי וצריכא דא
קאמר ריש לקיש אבד
דפריא קא נחית אבדי
קא נחית אימא מודי

פירות אי
שדה אחוזה.
קדושה היובל
נחלת ערד
הלוקחה מן
שנה (ויקרא
השדה וגו')
שדה מקנה
הכרם הגזר
נתן לבעלים
שש שנה (מרי'
לאשר קנהו
משנה
עודה בידו
מש אביו.
שפחה לפניו
אלה ומכרה
לעבד: אפר
שמיאל הוא:
שקדישה
לס: יסאם זו
ואחר כך
כבר היתה
זו אינה
מחמת אביו
הי גלת אביו
לשם קנין
עון מש אביו
קרא מאי
וולג גרסין
שדיון זכס'
לא לריבא
הקדישה
לס: קנין
נחשו בשעה
הוא שסרי
דמי. וכי
לא הויל ליה
יה קרל לא
מדה אחזה
זו ואחר כך
דמי. וכי
מש אביו
הגוף דמי.
הקדישה
לס: אפסו
הקדישה
לס: מרבי
הקדישה:
וחסומו. ולס
לס: צריה

קיסין: ומחזיריו ציובל משום מאות יובל מתחלקת היא לקיסה אס אית ליה קיסין צבעטס יובל לאו בקנין הגוף דאזי ורבי זאנא היינו דאזי דאזי שאל היו לו דמיו וכל

ל"א רב"ע קנין פירות בס
יהודה אית ליה בהמוצ
בקנין הגוף דמי^א: ל"א
רבינו תם ואנו ח"ך מלאנו י

חנן אמר מביא וקורא
 קקורא רבי יוחנן אמר
 כקנין תנא רבי ר"ל
 קנין פירות לאו כקנין
 יתאמר כההיא כההיא
 קא נחית אדעתא
 דקא דרעקתא דגופיה
 לר' יוחנן ואי איתמר
 קנן אבל כהך אימא
 יכא ת"ש^ט הקונה
 א הכא במאי עסקינן
 ת"ש^י הקונה שני
 ל חבירו מביא ואינו
 וקורא ה"נ בומן שאין
 רב חסדא ממחלות
 אשון דברי הכל מביא
 דעתיהו^י ל"ק הא
 ל שני לימא כתנאי
 ביו והקדישה ואח"כ
 לפניו כשרה אחוזה
 נתנו אשר לא משרה
 ראויה להיות שדה
 להיות שדה אחוזה
 אמר מנח' הלוקח
 אח"כ הקדישה מניין
 יזה ת"ל אם את שדה
 אחוזתו שדה שאינו
 יא שדה אחוזה ואילו
 לביו ואח"כ הקדישה
 ובהא קמיפלגי דר"מ
 גוף דמי ובהא במיתת
 מידו והלכך מת אביו
 קנין רבי יהודה ור"ש
 קנין תנא רבי ובהא
 דא דית והלכך
 לא צריכא קרא וכי
 ואח"כ מת אביו הוא
 מן בר יצחק לעולם
 יר' יהודה ור"ש קנין
 הכא רבי יהודה ור"ש
 תוב רחמנא משא
 אחוזתו מאי משרה
 ראויה להיות שדה
 להיות שדה אחוזה
 ויחנן קנין פירות כקנין
 ורגליו בבית המדרש
 אחין שחלקו לקוחות
 ביובל ואי ס"ד לאו
 בכת דמיתא ביכורים
 יהושע בן נון אמר
 יחיה ליה לר"ל קרא
 במספרי

לא קרינן בה שדה מקנה.
צ"א וקורא: לא משכחם.
הדורות למפרע עד יהושע
ואפ"ה תני וחזר כלומר תחלה היתה
לכנעני בא"י להפקיע מיד מעשר שנה
מעשר שנה דגנך ולא דגן כנעני בממ
מירח הכנעני כרוי של ישי

קסא א מ״ז פ״ד מהל' צבורים הלכה ז
סמג עשין קלנ קמ:
קסב ב מ״ז שס פ״ב הלכה יג:
קסג ג מ״ז שס פ״ד הלכה ד:
קסד ד מ״ז שס פ״ב הלכה יג:
קסה ה מ״ז שס פ״ד הלכה ז:
קסו ו ז מ״ז פ״ד מהל' ערמין הלכה כח:

תורה אור השלם
ו. וְאִם אֶת שְׂדֵה מִקְנֵתוֹ
אֲשֶׁר לֹא מִשְׁדֵּה אֲחֻזָּתוֹ
יִקְדִּישׁ לַיהוָה: וַיִּקְרָא כֹז כב

[illegible][illegible]

ממנו אמר רבה אין קנין כנעני בא"י להפקיע מיד ולא דיגון כנעני פ"י שאם בספר הלקט: